

kun delvist afbøde ulemperne ved nævningebehandling i sager om grov narkotikakriminalitet.

På den baggrund foreslås det, at sager om overtrædelse af straffelovens § 191 om grov narkotikakriminalitet undtages fra nævningebehandlingen og i stedet behandles som domsmandssager (eller som tilståelsessager, hvis betingelserne herfor er til stede).

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 113 (forslag til retsplejelovens § 686, stk. 5, nr. 1), og bemærkningerne hertil.

9.3.6. *Ændret systematik i retsplejelovens fjerde bog om strafferetsplejen*

9.3.6.1. Retsplejelovens fjerde bog angår strafferetsplejen. Navnlig bestemmelserne i fjerde afsnit om behandling af straffesager ved byretten består i vid udstrækning af henvisninger til bestemmelserne i tredje afsnit om behandling af straffesager ved landsretten. Tilsvarende gør sig gældende for så vidt angår bestemmelserne om anke af domme afsagt af byretterne, der i vidt omfang henviser til bestemmelserne om anke af domme afsagt af landsretterne i første instans.

Retsplejerådet peger på, at det i praksis er den altovervejende hovedregel, at straffesager behandles ved byret i første instans. Det er derfor lovteknisk uensigtsmæssigt, at retsplejelovens fjerde bog om strafferetsplejen er opbygget således, at hovedparten af bestemmelserne om tiltale og om domsforhandling findes i de kapitler, der vedrører behandling af nævningesager ved landsretten, og at der i kapitlerne om behandling af byretssager i vidt omfang blot henvises til bestemmelserne om behandling af nævningesager. Retsplejerådet peger i den forbindelse på, at systematikken under alle omstændigheder må ændres, hvis forslaget fra rådets flertal om nævningebehandling ved byretterne som første instans gennemføres, således at alle straffesager fremover vil blive behandlet af byretten som første instans.

Retsplejerådet foreslår på den baggrund, at der i selvstændige kapitler i retsplejeloven fastsættes bestemmelser for tilståelsessager og fælles bestemmelser for henholdsvis tiltale og forberedelse af domsforhandling og selve domsforhandlingen. Disse kapitler foreslås suppleret af særlige kapitler om behandlingen af nævningesager og om sager, der behandles uden medvirken af lægdommere (domsmænd og nævninger). Retsplejerådet foreslår endvidere, at bestemmelserne om anke af byretsdomme samles i et selvstændigt kapitel forud for et kapitel med bestemmelser om anke fra landsret til Højesteret.

Der henvises i øvrigt til betænkning nr. 1352/1998 side 79-80.

9.3.6.2. Justitsministeriet er enig med Retsplejerådets flertal i, at der bør foretages en generel ændring af strukturen i retsplejelovens fjerde bog om strafferetsplejen i sammenhæng med den foreslåede nævningereform.

Lovforslaget indebærer således en omstrukturering af de gældende bestemmelser i retsplejelovens fjerde bog, tredje-femte afsnit, i overensstemmelse med Retsplejerådets forslag. Ved lovforslaget erstattes retsplejelovens fjerde bog, tredje og fjerde afsnit (kapitel 76-81) med et nyt tredje afsnit (kapitel 76-80) om tiltale og hovedforhandling i første instans, og kapitel 82-84 i femte afsnit erstattes med de foreslåede kapitel 82 og 83 om anke. Lovforslaget er med redaktionelle ændringer mv. udformet i overensstemmelse med Retsplejerådets lovudkast med de afvigelser, der følger af lovændringer gennemført efter, at Retsplejerådet har afgivet betænkning nr. 1352/1998. Det bemærkes, at domsforhandlingen i straffesager efter forslaget fremover betegnes hovedforhandling i overensstemmelse med det tilsvarende forslag vedrørende en ændret terminologi for så vidt angår domsforhandlingen i civile sager, jf. pkt. 5.2.2 ovenfor. Der er herudover i forbindelse med lovforslaget foretaget visse redaktionelle ændringer mv. af de gældende bestemmelser i retsplejelovens fjerde bog, tredje-femte afsnit, der videreføres med forslaget til kapitel 76-80, 82 og 83.

Særligt for så vidt angår retsplejelovens §§ 975-988 om genoptagelse af straffesager bemærkes, at lovforslaget alene vedrører de konsekvensændringer, som følger af forslaget om, at landsretten ikke længere skal behandle straffesager i første instans. I forbindelse med høringen over Retsplejerådets betænkning nr. 1352/1998 er der peget på visse spørgsmål vedrørende Den Særlige Klagerets rolle i forbindelse med genoptagelse af straffesager, og der er foreslået forskellige ændringer af retsplejelovens bestemmelser om genoptagelse af straffesager. Justitsministeriet vil anmode Retsplejerådet om at overveje disse spørgsmål som led i rådets kommende overvejelser om forskellige andre spørgsmål i relation til Den Særlige Klageret, jf. Folketingstidende, 2005-06, tillæg A, side 977.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 132-149 (forslag til retsplejelovens kapitel 76-80, 82 og 83 og §§ 968 og 968 a, § 969, stk. 1, § 970, § 972, stk. 1 og 2, §§ 973, 973 a og 976, § 977, stk. 1 og 2, §§ 983 og 984, § 987, stk. 1 og 4, og § 988), og bemærkningerne hertil.